

ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Міністерство освіти та науки України
Кафедра будівельних, дорожніх машин і будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної
роботи

_____ **В.Кропівний**

" ____ " _____ 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
студентів I курсу спеціальності 192 "Будівництво та цивільна інженерія"
освітнього рівня " бакалавр "

Затверджена на засіданні
кафедри БДМБ
Протокол № ____ від " __ " 2020 р.
Зав.кафедрою БДМБ

_____

Кропивницький
2020

Програма навчальної практики студентів I курсу спеціальності
192 "Будівництво та цивільна інженерія" освітнього рівня " бакалавр"
-18 с. 2020 р.

Розробники:

завідувач кафедри, к.т.н., проф. В.Настоящий,
к.т.н., доцент В.Дарієнко,
к.т.н., доцент І. Скриннік,
к.т.н., ст.викладач М. Пашинський.

Програма навчальної практики затверджена на засіданні кафедри будівельних,
дорожніх машин і будівництва

Протокол від "18" лютого 2020 року № 8

Завідувач кафедри будівельних, дорожніх машин і будівництва

_____ (проф. В.Настоящий)

ВСТУП

Навчальна практика студентів ЦНТУ є продовженням навчального процесу в умовах будівельного виробництва. Програма практики регламентує усі аспекти проходження навчальної практики студентами спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітнього рівня «бакалавр».

Програма практики відповідає „ Положенню про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”, затвердженого наказом МОН України № 93 від 8.04.1993 р.

Основні завдання цієї програми полягають в тому, щоб чітко спланувати й регламентувати всю діяльність студентів і викладачів у цей період навчального процесу, описати порядок направлення і прийому на роботу, висвітлити питання трудової дисципліни, прав і обов'язків практиканта.

Згідно з навчальним планом спеціальності «Будівництво та цивільна інженерія» навчальна практика проводиться у другому семестрі після успішної здачі студентами екзаменаційної сесії за термін у чотири тижні.

Базою для проходження практики є будівельні організації всіх форм власності, що використовують передові технології та організації будівництва, оснащені новітніми засобами механізації робіт.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета навчальної практики студентів I курсу – отримати елементарні знання з основ технології виконання окремих видів будівельних робіт, а також більш глибоко опанувати обрану професію в період навчання і проходження навчально-виробничої практики в університеті та на базових підприємствах.

Реалізується поставлена мета шляхом участі студентів у робочих процесах будівельного виробництва.

Навчання проводиться в 2 етапи: екскурсії по будівельному майданчику підприємства, з яким університет має договір, протягом тижня та виконання будівельних робіт на об'єктах підприємства як учні будівельних професій під наглядом наставника та виконроба протягом трьох тижнів або стажування у відділах підприємства за такими напрямками: технологічне проектування організації будівельного виробництва, проектно-кошторисна справа, механізація будівельних процесів, охорона праці.

Під час екскурсії студенти знайомляться з основними способами виконання будівельних робіт, а також з правилами безпеки праці; прийомами робіт, організацією робочих місць тощо. На будівельному майданчику під керівництвом майстра (старшого майстра, виконроба) теоретичне та практичне навчання спрямовано на формування у студентів технічного міркування і практичних навиків, які в подальшому допоможуть майбутньому фахівцю опанувати обрану професію.

У період проходження навчальної практики студенти повинні:

- ознайомитися з будівництвом;
- пройти інструктаж з техніки безпеки;
- вивчити фронт робіт;
- ознайомитися з основними машинами та механізмами, що працюють на будівництві;
- отримати уяву про основні прийоми робіт.

В результаті проходження навчальної практики студенти повинні

Вміти:

- якісно і в строк виконувати доручену роботу на об'єктах підприємства як учні;
- за необхідності працювати у відділах підприємства (тобто правильно виконувати основні прийоми у даному будівельному процесі);
- уміти користуватися інструментами, які використовуються у будівництві;

Знати

- контрольньо-вимірвальні операції.

2. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна практика передбачає 2 етапи: екскурсії по будівельному майданчику підприємства, з яким університет має договір, протягом тижня та виконання будівельних робіт на об'єктах підприємства як учні будівельних професій під наглядом наставника та виконроба протягом трьох тижнів або стажування у відділах підприємства за напрямками: технологічне проектування організації будівельного виробництва, механізація будівельних процесів, охорона праці.

При проходженні навчальної практики студенти знайомляться з об'єктами будівництва, технологією та організацією будівельного виробництва (екскурсії).

Студенти повинні:

- вивчити структуру і організацію підприємства-об'єкта практики;
- дати аналіз механізації підприємства, його окремих ділянок з точки зору оснащення підприємства будівельними машинами, парком підйомно-транспортних машин, обладнанням та пристроями для виконання будівельно-монтажних робіт;
- вивчити питання охорони праці і навколишнього середовища на підприємстві, безпечні прийоми роботи та пересування на будівельному майданчику;
- вивчити архітектурно-планувальні й конструктивні рішення споруджуваного об'єкта, місцеві умови будівництва, проект виробництва робіт та прийняту в ньому механізацію і послідовність робіт;
- ознайомитись з технологією та організацією будівельного виробництва (технологічною картою на основні види робіт – нульовий цикл, монтажні, кам'яні, оздоблювані та роботи з улаштування підлог, дахів тощо.; календарний план будівництва).

Для поглибленого отримання практичних навиків керівниками практики від університету та підприємства проводяться екскурсії для студентів на інші об'єкти будівництва та на ті, що перебувають у стадії реконструкції. При цьому особлива увага приділяється питанню організації будівельного майданчика, використанню передових технологій і засобів механізації робочих місць при виконанні спеціальних робіт.

3. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Під час навчальної практики кожен студент виконує індивідуальне завдання, тематика якого узгоджується з керівником практики від ЦНТУ і підприємства. Завдання може бути пов'язане з детальним вивченням нових технологій і матеріалів, якого-небудь конструктивного вузла будинку, вивченням передових методів проведення робіт і т.д.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Загальні положення

4.1.1. Офіційною основою для проведення учбової практики студентів є договір, заключений між вузом і будівельними підприємствами.

4.1.2. Розподілення студентів на підприємства для проходження практики, призначення керівників практики, встановлення термінів початку і закінчення практики затверджується наказом по університету. Перед початком практики проводяться загальні збори курсу для ознайомлення студентів з наказом ректора по практиці, з задачами практики і організаційними питаннями.

4.1.3. Організації, що є базами практики, організують роботу студентів, надають їм допомогу у підборі матеріалів для виконання курсових робіт, створюють умови для користування технічною документацією і спеціальною літературою, забезпечують і контролюють дотримання студентами правил внутрішнього розпорядку, несуть повну відповідальність за нещасні випадки із студентами, забезпечують якісне проведення інструктажів з охорони праці, організують спільно з керівниками практики від кафедри читання лекцій і доповідей, переміщення студентів на робочі місця.

4.1.4. Керівник підприємства видає наказ на практику призначаючи в ньому керівника практики від підприємства, визначає порядок організації і проведення практики, заходи по створенню необхідних умов студентам-практикантам для виконання ними програми практики, забезпечення їх спецодягом і робочими місцями у відповідності з програмою практики, з охорони праці і запобіганню нащасних випадків, по контролю за виконанням студентами правил робочого розпорядку. Керівника практики від виробництва призначають з інженерно-технічних працівників (головний інженер або начальник дільниці) і затверджують наказом.

Порядок прийняття на роботу, тривалість робочого часу та інші умови праці для студентів-практикантів встановлюються відповідно до законодавства про умови праці тимчасових працівників. Правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (організації) також розповсюджується і на студентів.

Порушення правил, встановлених на виробництві, трудової і виробничої дисципліни, техніки безпеки, тягне за собою певне покарання, аж до відрахування з університету.

4.1.5. При проходженні практики студент повинен займати робоче місце робітника-будівельника. Перед оформленням на робочі місця студент повинен пройти виробничий інструктаж з охорони праці. Наряду з роботою на робочих місцях студент повинен виконувати завдання програми практики і індивідуальне завдання.

4.1.6. Під час проходження практики студент веде щоденник, в якому в хронологічному порядку відображаються питання, пов'язані з проходженням практики відповідно до програми і виконанням індивідуального завдання.

По матеріалам практики студент складає звіт відповідно до програми з включенням розділів по індивідуальному завданню. Керівник практики від підприємства контролює ведення щоденника, підготовку звітів, перевіряє і підписує звіти і складає відгуки про практику студентів, що містять дані по виконанню програми практики, про відношення студентів до роботи, їх участь в суспільному житті підприємства. Підпис керівника практики від підприємства на звіті завіряється печаткою підприємства.

4.2. Обов'язки керівника практики від університету

Керівник практики від університету бере участь у розподілі студентів по базах практики, несе відповідальність за якість проходження практики і сувору відповідність її програмі. Керівник виїздить на місце практики і бере участь у проведенні екскурсій, теоретичному навчанні, інструктажі з практичного виконання будівельних робіт. Керівник практики від університету контролює забезпечення студентів-практикантів нормальними умовами праці й побуту, приймає звіти з практики і готує пропозиції щодо її вдосконалення.

4.3. Обов'язки керівника практики від виробництва

Керівник практики від виробництва допомагає студентам-практикантам в отриманні необхідних виробничих навиків під час виконання програми практики: перевіряє й оцінює роботу студентів і складає виробничу характеристику на кожного студента. Керівник практики від виробництва несе відповідальність за вчасне ознайомлення студентів-практикантів з положеннями про охорону праці й протипожежні заходи, керує роботою студентів, організує екскурсії.

4.4. Календарний графік у навчальній практиці

№ п/п	Найменування заходу	Тиждень
1.	Інструктаж з техніки безпеки. Оформлення на роботу. Вивчення структури і організації будівельного підприємства	1
2.	Вивчення правил техніки безпеки і прийоми безпечної при виконанні будівельних робіт.	1
3.	Екскурсії по будівельному майданчику підприємства Знайомлення з об'єктами будівництва, технологією та організацією будівельного виробництва Вивчення конструктивних схем і елементів будинків.	2
4.	Робота в якості робітника-будівельника	2-4
5.	Оформлення звіту	4
	ВСЬОГО:	4

4.4. Зміст звіту

З метою постійного врахування роботи на період практики студентами кожного дня ведеться щоденник виконання робіт. Записи в щоденнику перевіряються і підписуються керівником від виробництва. Матеріали щоденника є одним із джерел для написання технологічного звіту.

Звіт з практики складається кожним студентом індивідуально. По закінченні практики кожен студент-практикант складає письмовий звіт і здає його керівнику практики одночасно із щоденником, підписаним керівником практики від виробництва. Текстову і розрахункову частини звіту треба доповнити робочим кресленням споруджуваного об'єкта, проектом виробництва робіт, технологічними картами на виконання окремих процесів та іншими документами стосовно правил виробництва і прийомів будівельних робіт.

Звіт – це результат отриманих студентом знань і вмінь у період проходження навчальної практики. У ньому студент повинен показати знання в області технології будівельного виробництва.

У звіті повинні бути висвітлені такі розділи:

1. Вступ.
2. Загальні відомості про організацію, яка здійснює будівництво, її відомча належність, структура, організація робіт.
3. Об'ємно-планувальне і конструктивне рішення об'єкта будівництва.
3. Технологія виробництва 1 – 2 видів робіт (згідно із завданням керівника).
4. Заходи з охорони праці на об'єктах.
5. Виробничі екскурсії.
6. Висновки.

Література

Зміст

Звіт повинен містити необхідні схеми рисунки чи фотографії. Орієнтовний обсяг звіту 30-35 сторінок.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумок практики студента – отримання диференційного заліку (за чинними стандартами та нормами). Умова отримання – наявність оформленого щоденника з позитивною характеристикою керівника від підприємства.

Захист студентами звітів проводиться в останні 2 дні практики і протягом тижня після неї.

Підсумковим результатом захисту практики є диференційована оцінка, яка заноситься в індивідуальний навчальний план обліку успішності студента.

За підсумками практики виставляється оцінка «відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно».

Основними критеріями для оцінки роботи студента під час навчальної

практики є:

- ступінь володіння знаннями з основ технології виконання окремих видів будівельних робіт, в тому числі і з використанням сучасних і технологій;
- трудова дисципліна;
- якість виконання завдання;
- зміст щоденника;
- участь студента в науково-дослідній роботі;
- якість оформлення звіту;
- відгук керівника практики від підприємства.

Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у ІІТО НАПН України»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки визначаються тими вимогами, що пред'являються до конкретного виду практики, і висвітлюються у робочих програмах.

Оформлення матеріалів практики	Зміст	Захист	Сума
--------------------------------	-------	--------	------

	матеріалів практики	практики		
10 балів	30 балів	60 балів	100	
1. Звіт з практики. Обсяг звіту не повинен перевищувати 10-15 сторінок друкованого тексту. Наявність в ньому основних розділів, послідовність висвітлення матеріалу	1. Звіт з практики. 2. Виконане індивідуальне завдання 3. Щоденник	Якісне оформлення матеріалів практики. Змістовний тезовий виклад проходження практики.		
2. Індивідуальне завдання. Обсяг індивідуального завдання не повинен складатися з 15 сторінок друкованого тексту. Наявність в ньому основних розділів, послідовність висвітлення матеріалу				
3. Щоденник. Послідовне ведення поточних записів і результатів виконання графіку проходження практики				

Студент, який не виконав програму практики або отримав незадовільну оцінку при захисті звіту, направляється для повторного проходження практики в межах встановленого часу.

Студент, який не виконав програму практики з поважних причин, направляється на практику у вільний від навчання час.

У випадку немотивованого невиконання студентом програми практики або одержання незадовільної оцінки за практику кафедра та деканат порушують питання перед ректором університету щодо його відрахування як такого, що має академічну заборгованість.

БІБЛОГРАФІЧНИЙ СПИСОК

1. ДБН В.2.6-31:2006. Конструкції будинків і споруд, теплова ізоляція будівель. Київ МІНБУД УКРАЇНИ 2006, 62 с.
2. ДБН В.2.6-14-95. Конструкції будинків і споруд. Покриття будинків і споруд. Т.1. Проектування. –К.: Держбуд України, 1998.- 85 с.
3. ДБН А. 3.1 -5-2016 «Організація будівельного виробництва » К., 2016. – 46 с.
4. ДБН В. 2.8-3-96 „Технологічна експлуатація будівельних машин ”.
5. ДБН Г. 1-4-95 „Правила перевезення, складання та зберігання матеріалів, виробів,конструкцій і устаткування в будівництві ”. Держкоммістобудування України. – К.: ДП «Укрархбудінформ», 1995. – 55 с

1.6. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.7. Забезпечити облік виходу на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.8. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити якості підготовленого ним звіту.

1.9. Додаткові

умови

---

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, які направляються на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити додержання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, якщо вони сталися з студентами під час проходження практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання угоди.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю України.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за цією угодою, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Угода набуває сили після її підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Угода складена у двох примірниках: по одному - базі практики і вищому навчальному закладу.

4. Місцезнаходження сторін і розрахункові рахунки:

Навчального закладу 25006, м. Кропивницький, пр. Університетський, 8

Інтернет адреса <http://bdmb.kntu.kr.ua>

Бази практики _____

Підписи та печатки:

Вищий навчальний заклад:

База практики:

_____

(підпис)

_____

(підпис)

_____

(прізвище та

(прізвище та ініціали)

ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 20__ року

М.П. “ _____ ” _____ 20__ року

Додаток Б.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н-7.03

Центральноукраїнський національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (вид і назва практики)

студента _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки _____

спеціальність _____ (назва)

_____ курс, група _____

Продовження додатку В

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи " ____ " _____ 20 ____ року

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
підприємства, організації, установи " ____ " _____ 20 ____ року

_____
(підпис)

_____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

Кафедра будівельних, дорожніх машин і будівництва

Звіт з навчальної практики

Виконав ст. I курсу
групи БІ19
Міщенко О.С.
Перевірив доцент
Скриннік І.О.

Кропивницький – 2020